

7 Απριλίου 2014

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

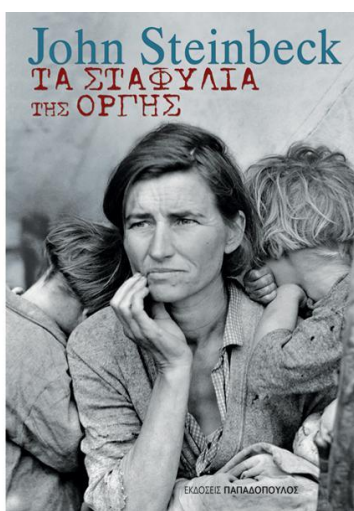
BETA

ΒΙΒΛΙΟ

[ΒΙΒΛΙΟ](#) 05.04.2014 : 13:08

Ο δρόμος του ανθρώπου

[ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ](#)

John Steinbeck

«Τα σταφύλια της οργής».

Μετάφραση Μιχάλης Μακρόπουλος

Εκδόσεις Παπαδόπουλος

σελ. 556, Αθήνα 2014

Πριν από πολλά χρόνια, τα βιβλία του Τζον Στάινμπεκ ήταν σε κάθε σπίτι που αγαπούσε την ανάγνωση. Τις δεκαετίες του '50 και του '60 (ίσως και του '70), όταν δεν μεταφράζονταν και τόσο πολλά βιβλία στα ελληνικά, τα «Σταφύλια της οργής», το «Ανατολικά της Εδέμ», το «Ανθρωποι και ποντίκια» διαβάστηκαν πολύ, άλλαξαν χέρια, μπήκαν σε βιβλιοθήκες, αγαπήθηκαν. Το βραβείο Νομπέλ που δόθηκε στον Στάινμπεκ το 1962 δικαίωσε έναν συγγραφέα εντυπωσιακά δημοφιλή σε όλον τον κόσμο και η κινηματογραφική μεταφορά των βιβλίων του, από το Χόλιγουντ, σε ταινίες που άφησαν εποχή, συνέβαλε στη διάδοση της φήμης του. Ποιος δεν θυμάται τον Χένρι Φόντα στα «Σταφύλια της οργής», με τη σκηνοθεσία του Τζον Φορντ, ένα χρόνο μετά την έκδοση του βιβλίου (1939). Τέτοια ήταν η απήχηση που ο Τζον Στάινμπεκ έγινε ο συγγραφέας του «Great Depression», ο άνθρωπος που έδωσε φωνή σε ένα πολύ μεγάλο κομμάτι του αμερικανικού πληθυσμού, ο οποίος είχε πληγεί από το μεγάλο κραχ.

Η νέα έκδοση του βιβλίου από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος, που επενδύουν σταθερά και στη λογοτεχνία, μας φέρνει τα «Σταφύλια της οργής» ξανά στις προθήκες των βιβλιοπωλείων. Είναι σπουδαία η συγκυρία και εξαιρετική η επιλογή του μεταφραστή, που είναι ο συγγραφέας Μιχάλης Μακρόπουλος. Ο Τζον Στάινμπεκ μας δίνει

αξέχαστους χαρακτήρες, καθώς μας συστήνει με την οικογένεια Τζούντ και ένα μεγάλο αριθμό δορυφορικών χαρακτήρων, ένα караβάνι ανθρώπων που αφήνουν την κατεστραμμένη οικονομικά Οκλαχόμα με κατεύθυνση την Καλιφόρνια. Αυτό το οδοιπορικό γίνεται μια πομπή, αρχαία και αρχέγονη, άχρονη και αιώνια, της αγωνίας του ανθρώπου και της επιθυμίας του για μια ζωή στοιχειωδώς αξιοπρεπή. Θαυμάσια το αναλύει ο Μιχάλης Μακρόπουλος στο δικό του επίμετρο, όταν μιλάει γι' αυτό που επέτυχε το βιβλίο αυτό: «Τα “Σταφύλια της οργής” κατά κάποιον τρόπο είν' ένα παλαιό βιβλίο· η ιστορία του, αν και δεμένη με την εποχή της –του μεγάλου κραχ–, είν' αρχαιολογική, κι ως εκ τούτου επιτακτικά σημερινή, καίτοι όχι “σύγχρονη”. Είναι μία ιστορία που υπήρχε προτού γραφτούν τα “Σταφύλια της οργής”, και που θα εξακολουθήσει να υπάρχει έστω και αν το ίδιο το βιβλίο δεν διαβάζεται πλέον. Ο Στάινμπεκ μέσα από τους ήρωές του γίνεται η φωνή της κοινής ανθρώπινης μοίρας».

Λίγοι φωτογράφοι απέδωσαν τόσο καίρια και ρεαλιστικά (όσο και ποιητικά) τη μεγάλη φτώχεια της δεκαετίας του '30 όσο η Dorothea Lange. Μία πασίγνωστη φωτογραφία της με τίτλο «Migrant Mother» έγινε το εξώφυλλο της νέας, αυτής, ελληνικής έκδοσης. Δεν θα μπορούσε άλλη μορφή, όσο αυτή της συγκριμένης μητέρας στη φωτογραφία της Lange, να συμβολίσει τόσο παραστατικά την τραγική «μάνα» στο βιβλίο με τη σκηνή που έχει μείνει στην ιστορία της λογοτεχνίας, όταν προτείνει το γεμάτο γάλα στήθος της στο στόμα του ετοιμοθάνατου.

Είναι σημαντικό να ξανα συστηθεί το βιβλίο αυτό στις νεότερες γενιές των Ελλήνων αναγνωστών καθώς έχει αποκτήσει οικουμενικό χαρακτήρα και κλασική αξία. Οι εκδόσεις Παπαδόπουλος έχουν κυκλοφορήσει επίσης το «Ανθρωποι και ποντίκια», ενώ σύντομα θα κυκλοφορήσει και το «Ανατολικά της Εδέμ».

<http://www.kathimerini.gr/761310/article/politismos/vivlio/o-dromos-toy-an8rwpoy>